

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 grudnia 2022 r. w Warszawie

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 15 kwietnia 2022 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 581/22

UZASADNIENIE

R. K. w dniu 5 maja 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. z dnia 15 kwietnia 2022 r., znak: (...) odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że wiek 60 lat ukończył (...), czyli dzień po wydaniu decyzji przez ZUS, w związku z tym w jego ocenie uzasadnienie decyzji odmownej, oparte na jego wyniku, nie ma już podstaw. Nadto odwołujący wskazał, że treść świadectwa pracy stwierdza, że wykonywał prace przy przetwórstwie włókien szklanych. Praca ta wymieniona została w wykazie A załączonym do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8 z dnia 18 lutego 1983 r., poz. 43 ze zm.), jest to dokładnie dział IV, poz. 22. R. K. podniósł, że jego dawny pracodawca podał jedynie błędny numer działu, pozycji i punktu. W ocenie odwołującego, ten oczywisty błąd pracodawcy nie oznacza jednak, że pracy w szczególnych warunkach nie wykonywał i że dowodów na wykonywanie przez niego takiej pracy nie ma. Nadto ubezpieczony zadeklarował, że nie rozwiąże stosunku pracy z pracodawcą, dopóki ZUS w swojej decyzji nie stwierdzi jasno, że ma prawo do wcześniejszej emerytury. W konkluzji ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji w całości, ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku, wniósł o uchylene ww. decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi rentowemu (odwołanie z dnia 5 maja 2022r. - k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że w dacie złożenia wniosku i wydania decyzji odwołujący się nie spełnił warunku wskazanego w art. 4 pkt 7. Z wniosku i odwołania wynika, że ubezpieczony nadal pozostaje

stosunku pracy z Miejskimi Zakładami (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Informacyjnie organ rentowy zauważył również, że przepis art. 4 pkt 7 został uchylony z dniem 20 kwietnia 2022 r. Nadto organ rentowy wskazał, że w dacie złożenia wniosku i wydania decyzji ubezpieczony nie spełnił warunku wskazanego w art. 4 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych. 60 lat odwołujący ukończył 16 kwietnia 2022 r. Dodatkowo odwołujący się nie spełnia warunku o którym mowa w art. 4 pkt 5 wskazanej ustawy, tj. przed 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach i charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił przy tym do tego stażu okresu od 30 września 1998 r. do 31 marca 1999 r. – zatrudnienia w Fabryce (...) S. A. z siedzibą w M., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 31 marca 1999 r. wskazał, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy przetwórstwie włókien szklanych – wykaz A, Dział IV, poz. 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnych charakterze, natomiast w wykazie A, Dział IV, poz. 20 wskazanego rozporządzenia widnieje produkcja i przetwórstwo kauczuku oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa kauczuku. Ponadto w świadectwie wskazano, że ubezpieczony pracował na stanowisku zestawiacz mieszanek i roztworów wymienionym w dziale VII, poz. 20, pkt 7 zał. Nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Jednakże wskazany akt prawny w zał. Nr 1, Dział VII, nie zawiera pozycji 20 pkt 7 (odpowiedź na odwołanie z dnia 2 czerwca 2022 r. – k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. K. urodzony w dniu (...) od dnia 7 kwietnia 1999 r. jest zatrudniony w Miejskich Zakładach (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku kierowcy autobusu w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony (zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 22 lutego 2022 r. – k. 7 akta organu rentowego).

Zakład pracy Miejskie Zakłady (...) sp. z o.o. W. wystawił ubezpieczonemu zaświadczenie wykonywania prac w warunkach szczególnych, z którego wynika, że w okresie od dnia 7 kwietnia 1999 r. do 31 grudnia 2008 r. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace kierowców samochodów ciężarowych, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów, wymienione w wykazie A dziale VIII pozycja 2 pkt 2 zawartych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z 1983 r. z późn. zm.), na stanowisku kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego. W okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do nadal stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów transporcie publicznym na stanowisku kierowca autobusu zgodnie z Ustawą o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. Dz. U. Nr 237 z dnia 19 grudnia 2008 r. poz. 1656 zawartych w załączniku nr 2 pkt 8 (świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 14 lutego 2022 r. – k. 8 akta organu rentowego).

R. K. w okresie od 30 września 1998 r. do 31 marca 1999 r. zatrudniony był w Fabryce (...) Spółka Akcyjna w M. w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace na stanowisku zestawiacz mieszanek i roztworów. Pracodawca zaświadczył, że ubezpieczony wykonywał w tym okresie pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy przetwórstwie włókien szklanych – Wykaz A, Dział IV, poz. 20, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowisku zestawiacz mieszanek i roztworów wymienionym w dziale VII poz. 20 pkt 7 zał. nr 1 do Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1995 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. U. nr 1-3, poz. 1) (świadectwo pracy z dnia 31

marca 1999 r. – k. 5 akta organu rentowego; świadectwo pracy wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 31 marca 1999 r. – k. 6 akta organu rentowego; zeznania R. K. – k. 25 a.s.).

Ubezpieczony w dniu 18 marca 2022 r. złożył do Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę pomostową wraz z informacją o dotyczącej okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek o emeryturę pomostową wraz z załącznikami – k. 1-8 akta organu rentowego).

W dniu 15 kwietnia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...) którą odmówił R. K. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że odmówił przyznania emerytury ponieważ ubezpieczony nie osiągnął wieku 60 lat, przed dniem 1 września 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 1 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, nie odwodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą. Nadto organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie zaliczył okresu od 30 września 1998 r. do 31 marca 1999 r., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 31 marca 1999 r. błędnie wskazał stanowisko pracy zgodnie z zarządzeniem resortowym ministra (decyzja z dnia 15 kwietnia 2022 r. – k. 10 akta organu rentowego).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych oraz zeznań ubezpieczonego R. K., które zostały ocenione jako w pełni wiarygodne oraz korespondowały ze sobą tworząc spójny stan faktyczny. Strony nie kwestionowały autentyczności dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z tych dokumentów, należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 15 kwietnia 2022 r., znak (...) podlegało oddaleniu.

W toku niniejszego postępowania strona odwołująca się wniosła o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Natomiast organ rentowy wskazywał, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich przesłanek do przyznania świadczenia na mocy art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1340) zwanej dalej „ustawą pomostową”.

Przepisy ustawy pomostowej wskazują przesłanki, jakie odwołujący ma obowiązek spełnić, aby uzyskać przedmiotowe świadczenie. Ustawa pomostowa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania świadczenia dla osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948 r., które prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze rozpoczęły z dniem 1 stycznia 1999 r. Celem tej ustawy pomostowej jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę, powinny zostać zaspokojone (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11 i z dnia 4 września 2012 r., sygn. akt I UK 164/12).

Wskazany cel ustawy pomostowej realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948r r.
2. posiada okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4. posiada okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270) zwanej dalej „ustawą emerytalną”, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej;

6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej;

7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z kolei art. 49 ustawy pomostowej przewiduje, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej;

2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy pomostowej;

3. w dniu wejścia w życie ustawy pomostowej miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2 okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

Przesłanki wymienione w cytowanych przepisach muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt III AUa 252/12 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 lipca 2013 r., sygn. akt III AUa 1664/12).

Sąd zważył, że odwołujący na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową, jak również na dzień wydania zaskarżonej decyzji nie spełnił niezbędnego warunku do nabycia prawa do emerytury pomostowej, tj. nie ukończył wieku 60 lat. Sąd dokonując analizy sprawy doszedł do przekonania, że badanie i kontrola w toku postępowania charakteru pracy odwołującego w spornym okresie byłaby bezprzedmiotowa i prowadziłyby tylko do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania. Sąd Okręgowy zauważa, że w przypadku udowodnienia przez ubezpieczonego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, nie uzyskałby przedmiotowego świadczenia, gdyż na dzień wydania zaskarżonej decyzji nie ukończył 60 lat. Podkreślić bowiem należy, że w postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do świadczenia sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania, zaś postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym ustalenia dokonane przez ZUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 154/05, LEX nr 272581).

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.